

Politisk lederskap og medvirkning i kommunesammenslåings-prosesser

KS FoU

Temaer for denne presentasjonen

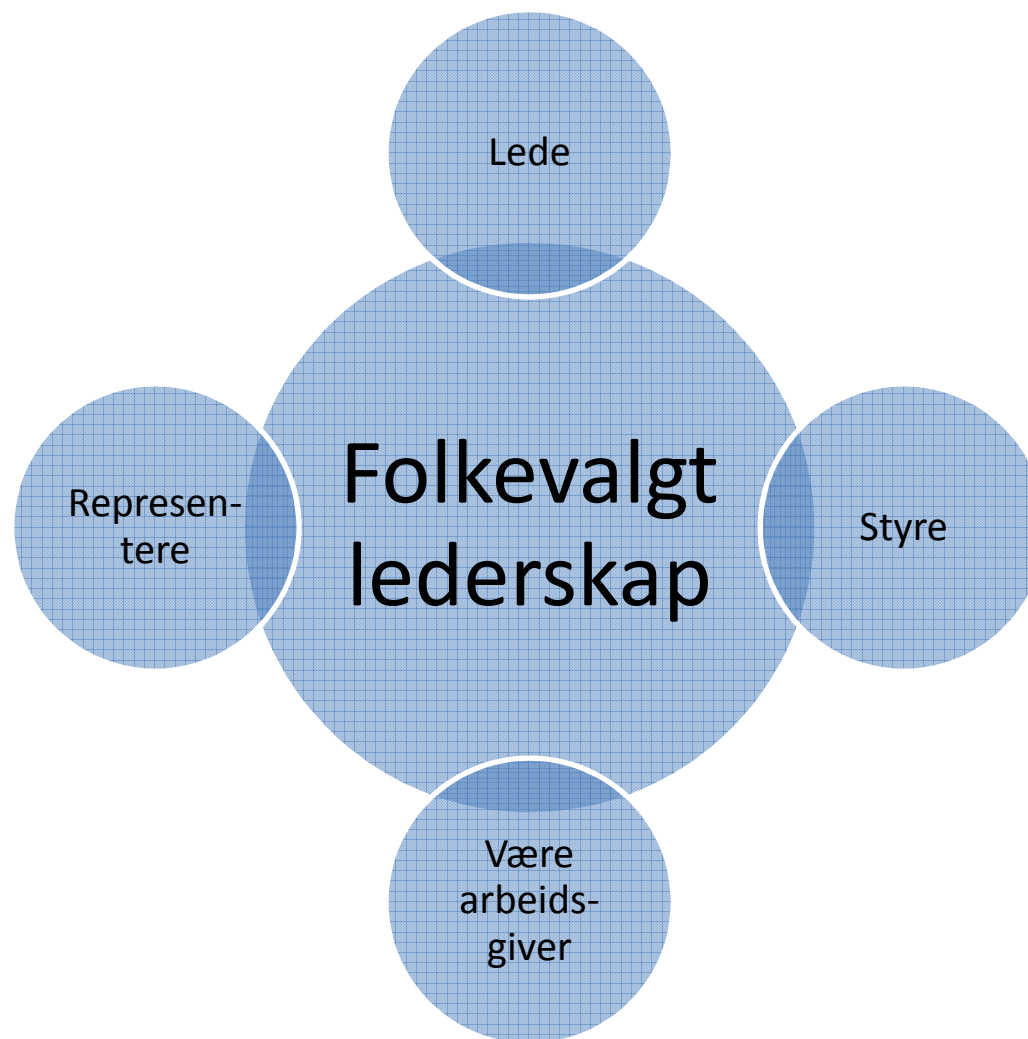
- Hva er politisk lederskap?
- Hvordan utøve politisk lederskap og legge til rette for medvirkning i ulike faser av en kommunesammenslåingsprosess?
- Hvordan lede når folket skal styre?

KS FoU-prosjekt

- Forskergruppe fra norske, danske, svenske og finske forskningsinstitusjoner
- Litteraturstudie – sammenslåingsprosesser i Norge, Danmark og Finland
- Casestudier i 18 norske kommuner (12 sammenslåingsprosesser)
 - Sammenlåtte
 - Strandede
 - Pågående
- Casestudier i 3 danske kommuner som har rådgivende utvalg
- Rapport: «Lokalpolitisk lederskap og medvirkning ved kommunesammenslåinger»

Kategori	Kommuner
1) Kommuner som har slått seg sammen frivillig	<ul style="list-style-type: none"> - Aure og Tustna (2006) - Ølen og Vindafjord (2006) - Bodø og Skjerstad (2005) - Ramnes og Våle (2002)
2) Kommuner som tidligere har forsøkt å slå seg sammen	<ul style="list-style-type: none"> - Sør- og Nord-Aurdal, Øystre og Vestre Slidre - Ørland-Bjugn
3) Kommuner som forsøker for første gang i nyere tid	<ul style="list-style-type: none"> - Drammen og Svelvik - Sandefjord, Andebu, Stokke - Tjøme, Nøtterøy, Tønsberg - Radøy og ulike alternativer i Nordhordland - Herøy, Alstadhaug, Leirfjord, Dønna og Vefsn - Marnardal (også ad-hoc utvalg)

Hva er politisk lederskap?

Hva skal politisk lederskap oppnå?

- Lokalt politisk lederskap skal...
 - Skape målrettet endring
 - Være effektivt
 - Bidra til det felles beste
 - Være etisk forsvarlig
 - Vinne oppslutning
 - Utvikle og styrke det lokale fellesskapet

Ulike typer politisk lederskap

	Individuelt	Kollektivt
Mobiliserende – gir fart og retning, kan polarisere	Enkeltpolitikere mobiliserer til oppslutning for sin løsning	Kommunestyret / ulike fraksjoner mobiliserer befolkningen til oppslutning om den løsningen de synes er best
Representerende – gir lite konflikt, favoriserer status quo	Enkeltpolitikere lytter til og handler i tråd med befolkningens ønsker	Kommunestyret lytter til og handler i tråd med befolkningens ønsker
Inkluderende – gir god forankring, ressurskrevende	Enkeltpolitikere inkluderer befolkning, ordfører inkluderer hele kommunestyret og ansatte i sammenslåingsprosessen	Kommunestyret inkluderer befolkningen og de ansatte i sammenslåingsprosessen

Hvordan få til politisk lederskap og medvirkning ved sammenslåing?

	Internt	Utadrettet	Medvirkning
Gjennom hele prosessen	Informere nyansert, omfattende og hyppig Være synlig		
Sonderings- og utredningsfasen	Gi et klart utredningsmandat Nedsette brede utredningsutvalg	Tone flagg? Avklare hensikter?	Spørreundersøkelse Folkemøte
Beslutnings- og forhandlingsfasen	Inkludere uten å gi veto rett	Skal folket høres? Hvor raus?	Folkeavstemning Spørreundersøkelse Deltakelse i utredningsutvalg
I en ny sammenslått kommune	Forankre uten å miste fart Flere små eller ett stort skritt? Politisk organisering hvor alle er med	Framoverskuende	Tverrgående rådgivende komiteer Nærdemokratiorganer

Medvirkningstiltak i sammenslåtte kommuner

Tverrgående rådgivende komiteer

- Kan virke integrerende på tvers av gamle kommunegrenser

Nærdemokratiorganer

- Kan sikre medvirkning fra ulike deler av kommunen
- Kan bidra til å bevare gamle identiteter

Spesielt viktig med medvirkningskanaler i sammenslåtte kommuner!

Hvordan lede når folket skal styre?

- Politisk lederskap utøves på vegne av befolkningen
- Invitere folk inn i prosessen på hvert trinn i sammenslåingsprosessen
- Balansere mellom å mobilisere, representere og inkludere
- Ekstremспорт som krever balanse og fleksibilitet